

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för Skallön, Skellefteå kommun

(2 bilagor)

Uppgifter om reservatet

Namn	Skallön
Objektnummer	2402160
Kommun	Skellefteå
Läge	13 km SO Bureå Topografisk karta 22L SV, ekonomisk karta 22L 4-5 d-e
Naturgeografisk region	29a, kustslätt och dalar kring norra Bottenviken
Gräns	Reservatets avgränsning framgår av bifogad karta
Fastighet	Burvik 5:34, del av Burvik 8:20 samt samfällid mark på Burviks samfällighet.
Markägare	Staten/naturvårdsfonden, privat
Areal	371 ha
Därav landareal	226 ha
Naturtyper	tallskog av lingonristyp (2.1.1.4)* 55,0 ha granskog av blåbärsristyp (2.1.2.1)* 113,5 ha sumpgranskog av ristyp (2.1.2.3)* 10,6 ha gråalskog (2.2.4.1)* 12,4 ha sumpalskog av örttyp (2.2.4.3)* 3,5 ha mjukmattekärr av starr-vitmosstyp (3.2.4.1)* 10,2 ha sumpkärr av högstarr-örttyp (3.3.4.1)* 7,7 ha havsstrandvegetation (4)* 14,6 ha

* avser klassificering enligt "Vegetationstyper i Norden" (1994)

Naturtyper forts. öppet vatten 144,2 ha

Förvaltare Länsstyrelsen

Beskrivning av reservatet

Naturreservatet ligger i kustområdet sydost om Bureå och består av Skallöns västra delar och de anslutande delarna av Sandvikssundet samt ett par mindre öar. Landskapet är genomgående flackt och höjden över havet understiger 10 m i hela området. Terrängen är i huvudsak orienterad i nordväst-sydostlig riktning. Denna orientering är tydlig både i de från nordväst djupt inskurna havsvikarna Skallösundet och Norra Grundfjärden och i de långsmala myrstråk och skogstjärnar som finns i området. Den naturgeografiska regionen är 29 a, *kustslätt och dalar kring norra Bottenviken*.

Berggrunden utgörs av bergarter som ursprungligen har bildats av sediment som avsatts i ett havsområde. Sedimenten bestod mest av sand och lera, som efterhand hårdnade till gråvackor och lerskiffer. Genom regional metamorfos i samband med bergkedjebildning, uppstod delvis en omvandling till ådergnejs inom delar av området. Dominerande mineral är biotit, kvarts och fältspat (oligoklas). Inom reservatet finns också små stråk med s.k. svartskiffer, som innehåller grafit och magnetkis.

De lösa avlagringarna inom reservatet består av morän. På några ställen syns en svag drumlinisering från den dominerande isrörelseriktningen från nordväst. Ett par mindre moränryggar som är orienterade tvärs isrörelseriktningen (ändmoräner) sträcker sig genom Skallösundet på reservatets västra sida.

Naturreservatet är tydligt präglat av den pågående landhöjningen vid Bottenviken som här uppgår till ca 0,9 cm per år. Det märks bla genom att ny mark blottas utanför kustlinjen och att de inre delarna av viken Skallösundet håller på att helt mista kontakten med havet. Stränderna i reservatet är till övervägande delen steniga eller grusiga. I vikarna finns sandiga-leriga fjärdsediment.

Förekomsten av kända forn- eller kulturlämningar inom det blivande reservatet är mycket lågt. På endast en plats, sydvästra delen av Skallösundet, finns lämningar registrerade. På låg höjd över havet finns där några låga stensamlingar som kan utgöra röjningsrösen. Platsnamn visar emellertid att reservatsområdet nyttjats både för fiske, boskapsskötsel och höfångst. Namnet *Hästgrundet* har förmodligen uppkommit genom att burviksbönderna lät sina hästar beta där under sommaren för att hästarna

skulle slippa broms och flugor, *Knivingen* var ett storryssjeställe, *Nyänget* utgjorde en bra myrslättermark. Även de samfälligheter som finns på denna sida halvön antyder att området nyttjats under en längre tid. Avsaknaden av fysiska lämningar inom området kan möjligen förklaras genom att avståndet till hemgården från denna sida av halvön var så kort att något behov av att dra iland båtar, bygga upp gistgårdar och skötbodar, eller att över huvud taget vistas någon längre tid på land, inte varit av nöden. Östra sidan av Skallön (utanför reservatet) innehåller en hel del lämningar efter tidigare fiske samt höfångst, kanske därför att avståndet till hemgården från denna sida var betydligt längre.

Naturreservatet innehåller en komplett serie av relativt ostörda naturmiljöer vid kusten, med både havsvikar, laguner, landhöjningsstränder, strandlövskogar, primära barrskogar, naturskogsartade barrblandskogar samt kustnära våtmarker och tjärnar.

Skogen upptar merparten av områdets yta och utgörs huvudsakligen av tre typer. Närmast havsstranden växer gråaldominerad *strandlövskog*. Strandskogen innehåller även lövträd som glasbjörk, sälg, klibbal och rönn. Längs de inre delarna av vikarna Skallösundet och Norra Grundfjärden växer breda zoner av grovvuxen gråalskog med allmänt med stående och liggande döda lövträd och en örtrik markflora med vänderot, älgört, majbräken, rödblåra och topplösa. Öster om Trutarviken, i viken mellan Knivingen och Rönnskärsskatan och vid Hästgrundviken finns sockelkärr med gråal, klibbal, glasbjörk, sälg, rönn och viden.

Den vanligaste skogstypen i området är *kustgranskogen*. Trots att plockhuggning har förekommit har skogen viss naturskogskaraktär, med inslag av rötade granar och stående och liggande träd i olika stadier av nedbrytning. På fuktig mark finns ett stort inslag av glasbjörk. Närmast havet växer primär granskog, dvs det är den första barrskogsgenerationen på den nya mark som har blottats ur havet.

I områdets nordöstra och sydöstra delar växer äldre *tallskog* av lingonristyp. Även tallskogen har påverkats av plockhuggningar. Men det finns ändå inslag av äldre tallar och viss skiktning och åldersvariation i tallskogen. Väster om Norra Grundfjärdens mynning finns ett sanddynområde med gles hedtallskog. Delar av skogsmarken i området har berörts av mer omfattande skogsbruksåtgärder. Inom naturreservatet förekommer därför kalavverkade ytor och yngre planterade tallbestånd.

Havsstränderna domineras av maddrör, östersjötåg och rödsvingel. På driftvallar med organiskt material växer bla pors, hundstarr, trådtåg, kråklöver och hönsbär. Vid Knivingen växer havtorn allmänt på stranden och på sandstränderna i området är strandråg och kärrvial karaktärsarter. Vid Skallösundet finns strandängar med maddrör, strandkrypa, gåsört,

gultåtel, havssälting och blåsåv. Ute i viken växer korsandmat, vitstjälksmöja, sylört och ävjebrodd. Norra Grundfjärden kantas av sumpkärr med bla norrlandsstarr, topplösa, kråklöver, vattenklöver, tuvull, knappsäv, sprängört, missne och kabbeleka. Kransalgen borststräffe förekommer i Sandvikssundet tillsammans med vattenväxterna spädnete och hårsärv.

I reservatet finns små, delvis glest trädklädda *kustmyrar* med fattiga starrvitmossamhällen samt några mindre tjärnar. Skallötjärnen, är en vacker blickpunkt i den nordöstra delen av reservatet.

Skallöns ostörda karaktär gör området gynnsamt för många växter och djur som är beroende av ostörda skogsekosystem. Följande noteringar av skogslevande rödlistade arter och nyckelararter har gjorts i området (hotkategori anges inom parentes); vedticka, kötticka, ullticka, rosenticka (NT), rynkskinn (NT), ostticka (VU), harticka (NT), violettgrå tagellav (NT), spillkråka, tretåig hackspett (VU) och mindre hackspett (VU).

Både Norra Grundfjärden, Skallösundet och Skallötjärnen är mycket fågelrika. Delvis gäller detta även det intilliggande havsområdet med tillhörande öar. I naturreservatet rastar och häckar bla gräsand, bläsand, kricka och vigg. Av mer sällsynta och rödlistade fåglar har smålom (NT), grågås, bergand (VU), havsörn (VU) och fiskgjuse noterats i området.

Området har av regeringen föreslagits ingå i Natura 2000, den europeiska unionens nätverk av skyddade områden. De habitat (livsmiljöer) som enligt EG:s habitatdirektiv (Rådets direktiv 92/43 EEG) förekommer inom reservatet är *naturliga primärskogar i landhöjningskust* (9030) 41 ha, *västlig taiga* (9010) 100 ha, *lövsumpskogar av fennoskandisk typ* (9080) 4 ha, *skär och små öar i Östersjön* (1620) 4 ha, *laguner* (1150) 7 ha, *ler och sandbottnar som blottas vid lågvatten* (1140) 19 ha, *sandstränder med perenn vegetation* (1640) 1 ha, *trädklädda sanddyner* (2180) 1 ha, *oligo-mesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräs eller annuell vegetation på exponerade stränder* (3130) 7 ha, *dystrofa sjöar och småvatten* (3160) 4 ha, *öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn* (7140) 4 ha samt *perenn vegetation på steniga stränder* (1220) 2 ha. Följande arter som finns upptagna i habitatdirektivet samt i Fågeldirektivets (Rådets direktiv 79/409/EEG) annex 1 har noterats inom reservatet: smålom (*Gavia stellata*), sångsvan (*Cygnus cygnus*), havsörn (*Haliaeetus albicilla*), trana (*Grus grus*), grönbena (*Tringa glareola*), järpe (*Bonasa bonasia*), orre (*Tetrao tetrix*), tjäder (*Tetrao urogallus*), tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*), spillkråka (*Dryocopus martius*), pärluggla (*Aegolius funereus*), sparvuggla (*Glaucidium passerinum*), fisktärna (*Sterna hirundo*) och Silvertärna (*Sterna paradisaea*).

Ärendets beredning

Skallöns höga naturvärden har bla uppmärksammats i samband med inventeringar utförda av Skellefteå kommun 1996 (Skogar med höga naturvärden) och 1997 (Kust- och skärgårdsområden med höga naturvärden och Vegetation i grunda havsfjärdar). Skogsvårdsstyrelsen har vid sin nyckelbiotopinventering identifierat 2 nyckelbiotoper inom området, med en sammanlagd areal om 10,6 ha. Länsstyrelsen har besökt området vid flera tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden.

Ägaren till fastigheten Burvik 25:1 inkom i augusti 1998 med en avverkningsanmälan till skogsvårdsstyrelsen som berörde en del av det föreslagna reservatsområdet. Eftersom området getts hög prioritet i länsstyrelsens arbete med att bevara hotade naturtyper begärde länsstyrelsen besked från Naturvårdsverket om verket var berett att skjuta till medel för att skydda området som naturreservat. Naturvårdsverket tillstyrkte under hösten 1998 att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörda markägare med syfte att bilda naturreservat av området.

Markägarna informerades om länsstyrelsens planer vid ett informationsmöte i Burvik den 5 november 1998. Efter förhandlingar med markägarna har staten antingen förvärvat marken eller tecknat avtal med markägarna om intrångsersättning för att tåla de inskränkningar i markanvändningen som reservatsföreskrifterna innebär. Förhandlingar om köp eller intrångsersättning pågår för fastigheten Burvik 8:20.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Flertalet instanser tillstyrker förslaget utan erinringar. Ägaren till den intilliggande fastigheten Burvik 8:28 motsätter sig dock förslaget bla då man inte önskar se skogen förfalla intill tomten och ej önskar fler besökare till området. Arrendatorn av ett fritidshus vid Hästgrundviken har begärt att få friköpa en tomt på statens mark inom reservatet samt att hålla tomten i sitt ursprungliga skick. Remissinstansernas synpunkter har beaktats i skälig utsträckning i beslutet.

Området har av regeringen föreslagits ingå i Natura 2000, den europeiska unionens nätverk av skyddade områden.

Ändamålet med reservatet

Det primära syftet med säkerställande och skötsel av reservatet är att bevara ett naturligt landhöjningslandskap vid Bottenviken med dess karakteristiska stränder, landhöjningsskogar, kustnära barrskogar och myrar samt dess flora och fauna. Inom ramen för det primära målet kan reservatet användas för undervisning, forskning och rörligt friluftsliv.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) att det område som redovisas på bifogad karta ska vara naturreservat.

Motiv för beslutet

Större ostörda kustområden med kompletta serier av ostörda kustmiljöer, däribland naturligt utvecklade landhöjningsskogar på olika nivåer från havet är mycket ovanliga i Västerbottens län. De västra delarna av Skallön innehåller både primära barrskogar, ostörda och grovvuxna strandlövsskogar och stora områden med äldre, sparsamt påverkade kustgranskogar. Inom området finns ostörda landhöjningsstränder, kustnära myrar och tjärnar samt äldre tallskog. Området är betydelsefullt för kännedomen om landets natur och har goda förutsättningar för att bevara ett intakt landhöjningslandskap med naturliga successionsstadier och liten grad av mänsklig påverkan. Av dessa skäl anser länsstyrelsen att området ska skyddas som naturreservat.

Reservatsföreskrifter

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet (8 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. Uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledningar, samt rör och ledningar i vattnet eller på botten,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar mark- och bottenpografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, muddra, utfylla, tippa och dumpa,
4. sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsmedel på land eller i vatten,
5. framföra motordrivet fordon, undantag medges för uttransport av fälld älg med älgdragare, användning av befintlig väg för åtkomst av fritidshus belägna inom området samt för snöskoter vintertid på is eller på snötäckt, väl tjälad mark,
6. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart. Undantag medges för Ol-Nilsgrundet där det är tillåtet att sommartid bedriva fårbeta,

7. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd. Undantag medges efter samråd med länsstyrelsen för nödvändig uppröjning av växtlighet för att kunna nyttja befintliga vägar till fritidshus och för nödvändig dikesrensning vid utloppet för Trastmorängsbäcken. Undantag medges vidare för trädgårdsanläggningar inom två tomter på samfällad mark samt inom en tomt på fastigheten Burvik 5:34 (vardera ca 1000 m²).

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med reservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifter om skyldighet hos fastighetsägare att tåla visst intrång (9 § naturvårdslagen)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. anläggning och underhåll av anläggningar enligt fastställd skötselplan, t ex vindskydd, stigar/leder, broar,
4. undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv,
5. naturvårdsåtgärder enligt skötselplan.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet (10 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivna fordon, undantag medges för snöskoter vintertid på is eller på snötäckt, väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, torrträd och vindfällan inräknade,

4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. medföra okopplad hund eller annat husdjur, undantag medges för hund som används för den jakt som får bedrivas i reservatet,
7. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Föreskrifter rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet (9 § naturvårdsförordningen)

1. Länsstyrelsen i AC-län ska vara naturvårdsförvaltare,
2. Förvaltaren ansvarar för att reservatet märks ut enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar,
3. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltning som framgår av bifogad skötselplan, bilaga 2.

Lorentz Andersson

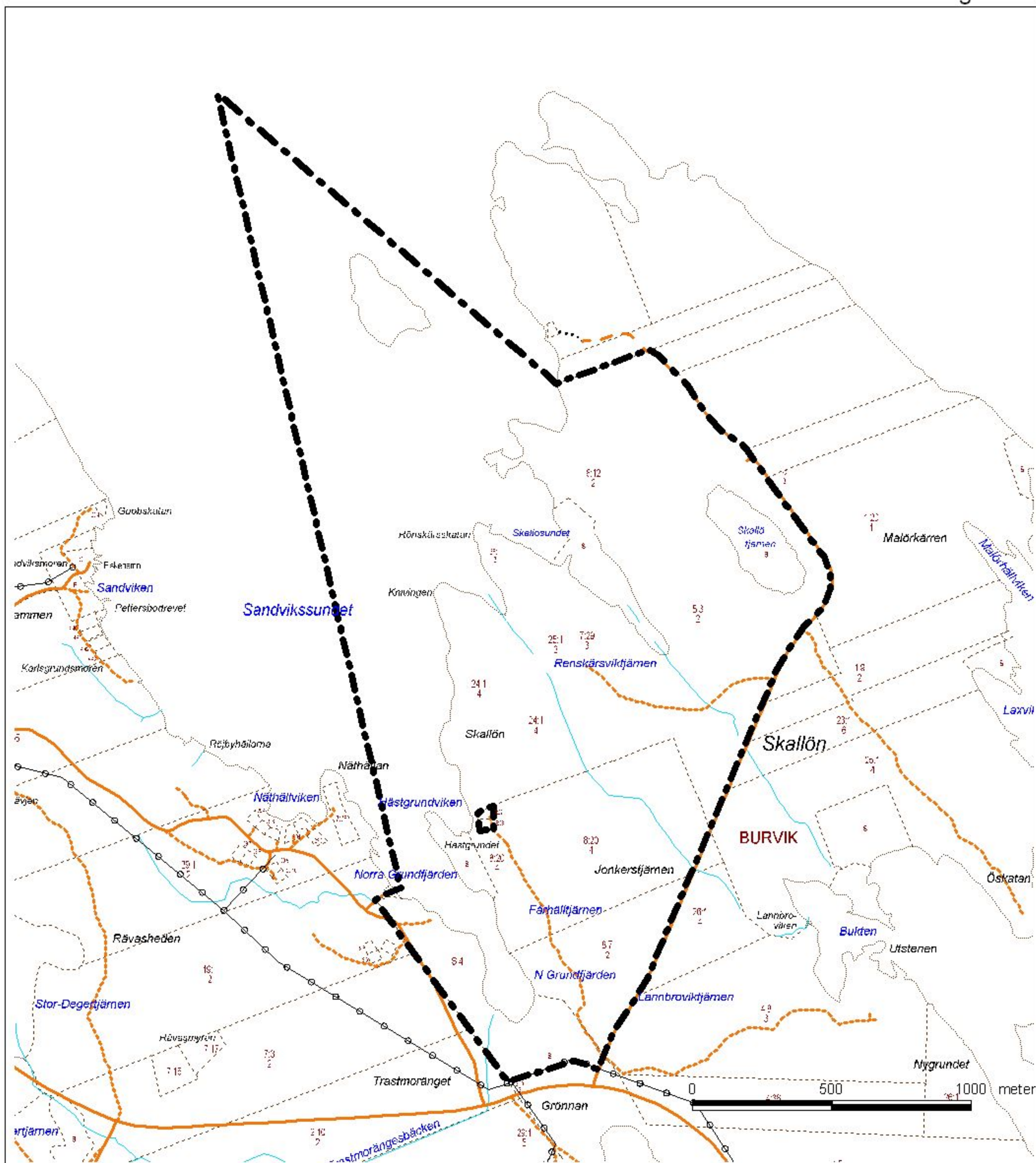
Henrik Sporrang

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan

Sändlista

Riksantikvarieämbetet
SGU, Uppsala
Lantmäteriet, Skellefteå kommun, 931 85 Skellefteå
Skellefteå kommun, bygg- och miljönämnden
Räddningstjänsten i Skellefteå, Nöppelbergsv. 2, 931 76 Skellefteå
Skogsvårdsstyrelsen, Box 294, 901 06 Umeå

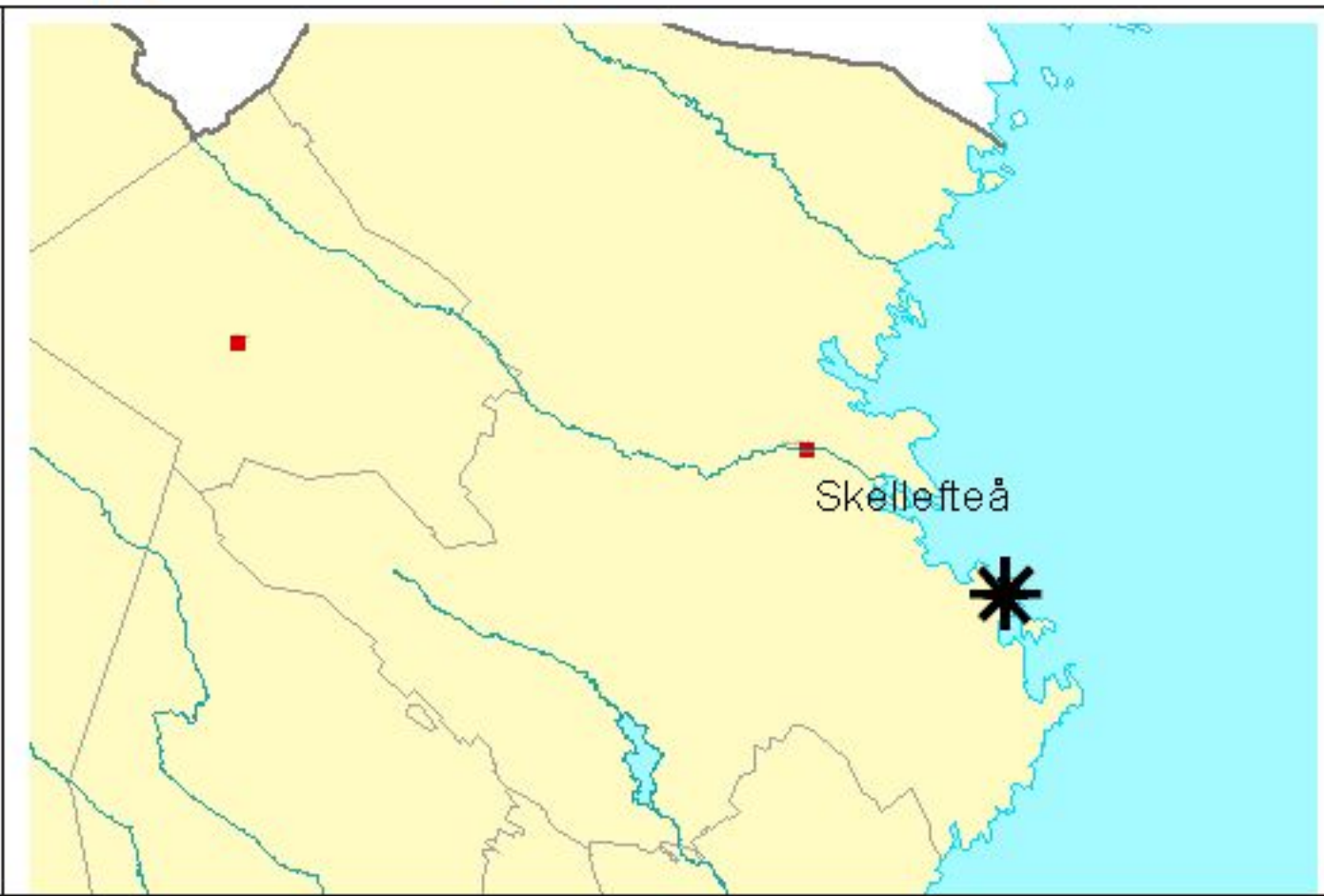

Skallöns naturreservat

Skellefteå Kommun, Västerbottens län

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2004-12-08
Dnr 511-10612-2004

 Gräns för naturreservat

Skötselplan för Skallöns naturreservat

(3 bilagor)

1. Syfte med säkerställande och skötsel
2. Beskrivning av reservatet
 - 2.1 Administrativa data
 - 2.2 Allmän beskrivning av reservatet
 - 2.3 Natura 2000
3. Indelning i skötselområden
 - 3.1 Skog med fri utveckling
 - 3.2 Vattenytor, stränder, våtmarker och öar med fri utveckling
4. Riktlinjer och åtgärder för skötselområden
 - 4.1 Skog med fri utveckling
 - 4.1.1 Kvalitetsmål
 - 4.1.2 Skötselmål
 - 4.1.3 Skog som ska restaureras
 - 4.2 Vattenytor, stränder, våtmarker och öar med fri utveckling
 - 4.2.1 Kvalitetsmål
 - 4.2.2 Skötselmål
5. Friluftsliv
6. Anläggningar
7. Brand
8. Nyttjanderätter
9. Utmärkning
10. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder
11. Tillsyn, uppföljning och dokumentation
 - 10.1 Dokumentation av tillsyn
 - 10.2 Uppföljning av skötselåtgärder och skötselmål
 - 10.3 Uppföljning av kvalitetsmål

Bilagor

1. Karta över skötselområden
2. Karta över vegetationstyper
3. Karta över anläggningar

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Det primära syftet med säkerställande och skötsel av reservatet är att bevara ett naturligt landhöjningslandskap vid Bottenviken med dess karakteristiska stränder, landhöjningsskogar, kustnära barrskogar och myrar samt dess flora och fauna.

Syftet nås genom;

- att lämna skogen till fri utveckling i större delen av området,
- att inom vissa av skogsbruk påverkade delar av skogsmarken återskapa en mer naturlig beståndsstruktur och trädslagsfördelning,
- att lämna vattenytor, havsstränder och våtmarker till fri utveckling

Inom ramen för det primära målet kan reservatet användas för undervisning, forskning och rörligt friluftsliv.

2. Beskrivning av reservatet

2.1 Administrativa data

Namn	Skallön
Objektnummer	2402160
Kommun	Skellefteå
Läge	Ca 13 km SO Bureå Topografisk karta 22L SV, ekonomisk karta 22L 4-5 d-e
Naturgeografisk region	29a, Kustslätt och dalar kring norra Bottenviken
Gräns	Reservatets avgränsning framgår av bifogad karta
Fastighet	Burvik 5:34, del av Burvik 8:20 samt samfällid mark på Burviks samfällighet.
Markägare	Staten/naturvårdsfonden, privat
Areal	371 ha
Därav landareal	226 ha
Naturtyper	tallskog av lingonristyp (2.1.1.4)* 55,0 ha granskog av blåbärsristyp (2.1.2.1)* 113,5 ha

	sumpgranskog av ristyp (2.1.2.3)*	10,6 ha
	gråalskog (2.2.4.1)*	12,4 ha
	sumpalskog av örtyyp (2.2.4.3)*	3,5 ha
	mjukmattekärr av starr-vitmosstyp (3.2.4.1)*	10,2 ha
* avser klassificering enligt "Vegetationstyper i Norden" (1994)	sumpkärr av högstarr-örtyyp (3.3.4.1)*	7,7 ha
	havsstrandvegetation (4)*	14,6 ha
	öppet vatten	144,2 ha

Förvaltare Länsstyrelsen

2.2 Allmän beskrivning av området

Naturreservatet ligger i kustområdet sydost om Bureå och består av Skallöns västra delar och de anslutande delarna av Sandvikssundet samt ett par mindre öar. Landskapet är genomgående flackt och höjden över havet understiger 10 m i hela området. Terrängen är i huvudsak orienterad i nordväst-sydostlig riktning. Denna orientering är tydlig både i de från nordväst djupt inskurna havsvikarna Skallösundet och Norra Grundfjärden och i de långsmala myrstråk och skogstjärnar som finns i området. Den naturgeografiska regionen är 29 a, *kustslätt och dalar kring norra Bottenviken*.

Berggrunden utgörs av bergarter som ursprungligen har bildats av sediment som avsatts i ett havsområde. Sedimenten bestod mest av sand och lera, som efterhand hårdnade till gråvackor och lerskiffrar. Genom regional metamorfos i samband med bergkedjebildning, uppstod delvis en omvandling till ådergnejs inom delar av området. Dominerande mineral är biotit, kvarts och fältspat (oligoklas). Inom reservatet finns också små stråk med s.k. svartskiffer, som innehåller grafit och magnetkis.

De lösa avlagringarna inom reservatet består av morän. På några ställen syns en svag drumlinisering från den dominerande isrörelseriktningen från nordväst. Ett par mindre moränryggar som är orienterade tvärs isrörelseriktningen (ändmoräner) sträcker sig genom Skallösundet på reservatets västra sida.

Naturreservatet är tydligt präglat av den pågående landhöjningen vid Bottenviken som här uppgår till ca 0,9 cm per år. Det märks bla genom att ny mark blottas utanför kustlinjen och att de inre delarna av viken Skallösundet håller på att helt mista kontakten med havet. Stränderna i reservatet är till övervägande delen steniga eller grusiga. I vikarna finns sandiga-leriga fjärdsediment.

Naturreservatet innehåller en komplett serie av relativt ostörda kustmiljöer, från havsvikar, laguner och landhöjningsstränder till strandlövskogar, primära barrskogar, naturskogsartade barrblandskogar samt kustnära våtmarker och tjärnar.

Skogen upptar merparten av områdets yta och utgörs huvudsakligen av tre typer. Närmast havsstranden växer gråaldominerad *strandlövskog*. Strandskogen innehåller förutom gråal lövträd som glasbjörk, sälg, klibbal och rönn. Längs de inre delarna av vikarna Skallösundet och Norra Grundfjärden växer breda zoner av grovvuxen gråal-skog med allmänt med stående och liggande döda lövträd och en örtrik markflora med vänderot, älgört, majbräken, rödblåra och topplösa. Öster om Trutarviken, i viken mellan Knivingen och Rönnskärsskatan och vid Hästgrundviken finns sockelkärr med gråal, klibbal, glasbjörk, sälg, rönn och viden.

Den vanligaste skogstypen i området är *kustgranskogen*. Trots att plockhuggning har förekommit har skogen viss naturskogskaraktär, med inslag av rötade granar och stående och liggande träd i olika stadier av nedbrytning. På fuktig mark finns ett stort inslag av glasbjörk. Närmast havet växer primär granskog, dvs det är den första barrskogsgenerationen på den nya mark som har blottats ur havet.

I områdets nordöstra och sydöstra delar växer äldre *tallskog* av lingonristyp. Även tallskogen har påverkats av plockhuggningar. Men det finns ändå inslag av äldre tallar och viss skiktning och åldersvariation i tallskogen. Väster om Norra Grundfjärdens mynning finns ett sanddynområde med gles hedtallskog. Delar av skogsmarken i området har berörts av mer omfattande skogsbruksåtgärder. Inom naturreservatet förekommer därför kalavverkade ytor och yngre planterade tallbestånd.

Havsstränderna domineras av madrör, östersjötåg och rödsvingel. På driftvallar med organiskt material växer bla pors, hundstarr, trådtåg, kråklöver och hönsbär. Vid Knivingen växer havtorn allmänt på stranden och på sandstränderna i området är strandråg och kärrvial karaktärsarter. Vid Skallösundet finns strandängar med madrör, strandkrypa, gåsört, gultåtel, havssälting och blåsav. Ute i viken växer korsandmat, vitstjälksmöja, sylört och ävjebrodd. Norra Grundfjärden kantas av sumpkärr med bla norrlandsstarr, topplösa, kråklöver, vattenklöver, tuvull, knappsäv, sprängört, missne och kabbeleka. Kransalgen borststräfsa förekommer i Sandvikssundet tillsammans med vattenväxterna spädnete och hårsärv.

I reservatet finns små, delvis glest trädklädda *kustmyrar* med fattiga starrvitmossamhällen samt några mindre tjärnar. Skallötjärnen, är en vacker blickpunkt i den nordöstra delen av reservatet.

Skallöns ostörda karaktär gör området gynnsamt för många växter och djur som är beroende av ostörda skogsekosystem. Det bekräftas också av följande noteringar om rödlistade arter och nyckelarter (hotkategori anges inom parentes); vedticka, kötticka, ullticka, rosenticka (NT), rynkskinn (NT), ostticka (VU), harticka (NT), violettgrå tagellav (NT), spillkråka, tretåig hackspett (NT) och mindre hackspett (VU).

Både Norra Grundfjärden, Skallösundet och Skallötjärnen är mycket fågelrika. Delvis gäller detta även det intilliggande havsområdet med tillhörande öar. I naturreservatet rastar och häckar bla gräsand, bläsand, kricka och vigg. Av mer sällsynta och

rödlistade fåglar har smålom (NT), grågås, bergand (VU), havsörn (VU) och fiskgju-se observerats i området.

2.3 Natura 2000

Området har av regeringen föreslagits ingå i Natura 2000, den europeiska unionens nätverk av skyddade områden. De habitat (livsmiljöer) som enligt EG:s habitatdirektiv (Rådets direktiv 92/43 EEG) förekommer inom reservatet är *naturliga primärskogar i landhöjningskust* (9030) 41 ha, *västlig taiga* (9010) 100 ha, *lövsumpskogar av fennoskandisk typ* (9080) 4 ha, *skär och små öar i Östersjön* (1620) 4 ha, *laguner* (1150) 7 ha, *ler och sandbottnar som blottas vid lågvatten* (1140) 19 ha, *sandstränder med perenn vegetation* (1640) 1 ha, *trädklädda sanddyner* (2180) 1 ha, *oligomesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräs eller ånnuell vegetation på exponerade stränder* (3130) 7 ha, *dystrofa sjöar och småvatten* (3160) 4 ha, *öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn* (7140) 4 ha samt *perenn vegetation på steniga stränder* (1220) 2 ha. Följande arter som finns upptagna i habitatdirektivet samt i Fågeldirektivets (Rådets direktiv 79/409/EEG) annex 1 har noterats inom reservatet: smålom (*Gavia stellata*), sångsvan (*Cygnus cygnus*), havsörn (*Haliaeetus albicilla*), trana (*Grus grus*), grönbena (*Tringa glareola*), järpe (*Bonasa bonasia*), orre (*Tetrao tetrix*), tjäder (*Tetrao urogallus*), tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*), spillkråka (*Dryocopus martius*), pärluggla (*Aegolius funereus*), sparvuggla (*Glaucidium passerinum*), fisktärna (*Sterna hirundo*) och Silvertärna (*Sterna paradisaea*).

3. Indelning i skötselområden

Nedan indelas reservatet i skötselområden utifrån gemensamma drag i naturtyp, utvecklingshistorik, dynamik och skötselbehov (se bilaga 1 och 2).

3.1 Skog med fri utveckling

Skötselområdet omfattar all skogsmark i reservatet. Skogen består av ett brett spektrum av relativt ostörda löv-, gran- och talldominerade kustskogar. Skogarna är delvis präglade av den dynamik som skapas av landhöjningen i området, vilket innebär att skilda skogstyper ersätter varandra efter hand som fastlandet höjer sig ur havet.

Landhöjningen leder till att de nuvarande lövskogarna i området på lång sikt kommer att utvecklas till barrnatskogar. Samtidigt kommer successivt nya lövskogar att växa upp närmare havsstranden. I de granskogar som idag innehåller stort inslag av björk kommer björkinslaget på sikt att minska. Även i tallskogen förväntas graninslaget öka och efter hand komma att utgöra en allt större del av träden.

Begränsade arealer inom skötselområdet utgörs av kraftigt påverkade skogar. Två områden med kustgranskog har nyligen avverkat och därefter planterats med tall. Det förekommer också tallungskogar och medelålders kulturskogar.

3.2 Vattenytor, stränder, våtmarker och öar med fri utveckling

Skötselområdet omfattar reservatets vattenytor, havsstränder och våtmarker, vilka är präglade av den dynamik som skapas av den pågående landhöjningen i området. Det innebär att olika växt- och djursamhällen avlöser varandra efter hand som havsbotten grundas upp och nya strandområden blottas ur havet. Myrarna i området representerar relativt unga utvecklingsstadier efter landhöjningen och har i regel ringa torvdjup och låg grad av påverkan.

Havsstränderna och myrarna har längre tillbaka utnyttjats i viss utsträckning för slåtter men har i allt väsentligt utvecklats med en naturlig hydrologisk dynamik.

På ön Ol-Nilsgrundet finns både öppna stränder, lövskog och barrskog. Här är det tillåtet att sommartid bedriva fårbeta.

4. Riktlinjer och åtgärder för skötselområden

Här beskrivs generell inriktning av skötseln, kvalitetsmål, skötselområde samt skötsel- och restaureringsåtgärder med avseende på skötselområdena.

4.1 Skog med fri utveckling

Skogen ska lämnas att utvecklas fritt vilket för merparten av skogsmarken innebär att inga aktiva skötselåtgärder ska vidtas.

4.1.1 Kvalitetsmål

Fri utveckling innebär att naturliga processer, så som trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen, ska tillåtas fortgå utan mänsklig påverkan. Andelen död ved av det totala vedförrådet (döda och levande träd) ska öka för att på sikt uppgå till minst 25 % som ett genomsnitt i tid och rum.

4.1.2 Skötselområde

Skötseln innebär i huvudsak frånvaro av mänskliga ingrepp (bilaga 1, delområde 1a).

4.1.3 Skog som ska restaureras

Inom två avgränsade områden där granskog har avverkats och marken därefter har förnygrats med tall ska skogen på sikt återföras till granskog (bilaga 1, delområde 1b). Planterad tall ska därför röjas bort medan lövträd och granar lämnas kvar. Ett lövrikt ungskogsstadium ska eftersträvas eftersom det är särskilt gynnsamt för flora och fauna. Det ger också bra förutsättningar för granförnyringen och bidrar till att skapa olikåldriga och varierade granskogar. Äldre barr- och lövträd som lämnades vid avverkningen ska sparas för att ingå i de nya bestånden. Røjningen ska genomföras senast år 2009. Efter genomförd røjning lämnas skogarna för fri utveckling. Trädslagsfördelning som ska eftersträvas efter genomförd røjning: 30 % gran, 70 % lövträd.

Inom mindre områden med ung planterad tallskog inom skötselområdet (bilaga 1, delområde 1c) kan skötselinsatser genomföras för att skapa en för ståndorten mer naturlig trädslagssammansättning och ökad heterogenitet. Det kan ske tex genom selektiva röjningar för att skapa luckor eller genom att skada eller döda träd. Dessa åtgärder har dock låg prioritet och föreskrivs inte i skötselplanen.

4.2 Vattenytor, stränder, våtmarker och öar med fri utveckling

4.2.1 Kvalitetsmål

Reservatets havsstränder och myrar ska utvecklas fritt utifrån landhöjning och naturliga hydrologiska processer med de strukturer och artsamhällen som hör dessa naturtyper till.

4.2.2 Skötselmål

Skötseln innebär frånvaro av mänskliga ingrepp. På ön Ol-Nilsgrundet är det tillåtet att sommartid bedriva färbete.

5. Friluftsliv

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. De anordningar som ska iordningställas för reservatet är vägvisningsskyltar, parkeringsplatser och två informationsskyltar med kartor över reservatet. En vandringsstig ska röjas och markeras mellan parkeringsplatsen norr om Skallötjärnen och havsstranden norr om Skallösundet.

Området har tidigare besökts i liten omfattning av allmänheten. Förväntad ökning i besöksfrekvens till följd av reservatsbildningen bedöms bli måttlig och inte komma att äventyra områdets naturvärden.

En väg går längs med reservatets östra sida. I söder leder en mindre väg in till två privat ägda fritidshus. En enkel väg leder också in i reservatets mellersta del mot Renskärsviktjärnen söder om Skallösundet. Vägen mot Renskärsviktjärnen kommer inte att användas eller underhållas. Den del av reservatet som ligger söder och väster om Norra Grundfjärden nås via vägen som går väster om reservatet mot stugområdet vid mynningen av Grundfjärden.

En enkel parkeringsplats anläggs vid en vändficka strax norr om Skallötjärnen. Detta blir reservatets huvudentré. Möjlighet att parkera ska även skapas intill sanddynområdet på Norra Grundfjärdens västra sida. Informationstavlor placeras vid båda parkeringsplatserna. Vägvisning bör ske från Bureå samhälle.

6. Övriga anläggningar

Inom reservatet finns inga övriga anläggningar som ska underhållas.

7. Brand

Under denna rubrik behandlas generella riktlinjer för bekämpning av spontant uppkommen brand. Inom reservatet ska gälla att om skogsbrand uppkommer spontant ska den bekämpas om det finns risk att elden sprids utanför reservatets gränser. Eventuell brandbekämpning inom reservatet ska ske med så skonsamma metoder som möjligt. Om brandens spridning inom reservatet begränsas av naturliga hinder så som havsstränder, myrar, sumpskogar eller hyggen och risken för ohejdad spridning och skador på människor eller egendom bedöms som liten bör inte brandbekämpning sättas in. Denna bedömning måste naturligtvis göras av Brandförsvaret i det enskilda fallet. Naturvårdsförvaltaren bör tillsammans med Brandförsvaret utarbeta riktlinjer och rutiner för hantering av spontant uppkommen brand. Detta är mycket viktigt för att ge förutsättningar för snabba beslut.

8. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande jaktlagstiftning samt i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. På den mark som har förvärvats av staten har jakträttsavtal träffats med de tidigare markägarna. I anslutning till två fritidshus på samfällad mark samt ett fritidshus på statens mark får tomtmark på vardera ca 1000 m² underhållas av fritidshusägarna. Reservatsföreskrifterna utgör inte hinder för normalt underhåll av den väg som utgör reservatets östra gräns samt befintlig väg fram till de två fritidshusen vid Hästgrundet.

9. Utmärkning

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar.

10. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärder	När	Var	Prioritet	Kostnad
Parkeringsplats	2005	Norr om Skallötjärnen	1	5 000:-
Skytning av parkeringsplats	2005	Vid dynamrådet på Norra Grundfjärdens västra sida	1	1 000:-
Informationstavla 2 st	2005	Vid parkering norr om Skallötjärnen och vid dynamrådet på Norra Grundfjärdens västra sida	1	25 000:-
Plantröjning, 1 tillfälle	2005-2009	Skötselområde 1b (4,5 ha)	1	5 000:-
Röjning och markering av stig	2005-2009	Mellan Skallötjärnen och Skallösundet	1	5 000:-

11. Tillsyn, uppföljning, och dokumentation

Uppföljning och tillsyn ska dokumenteras. Detta ska sedan utgöra underlag för eventuell revidering av skötselplanen. All dokumentation görs av naturvårdsförvaltaren.

11.1 Dokumentation av tillsyn

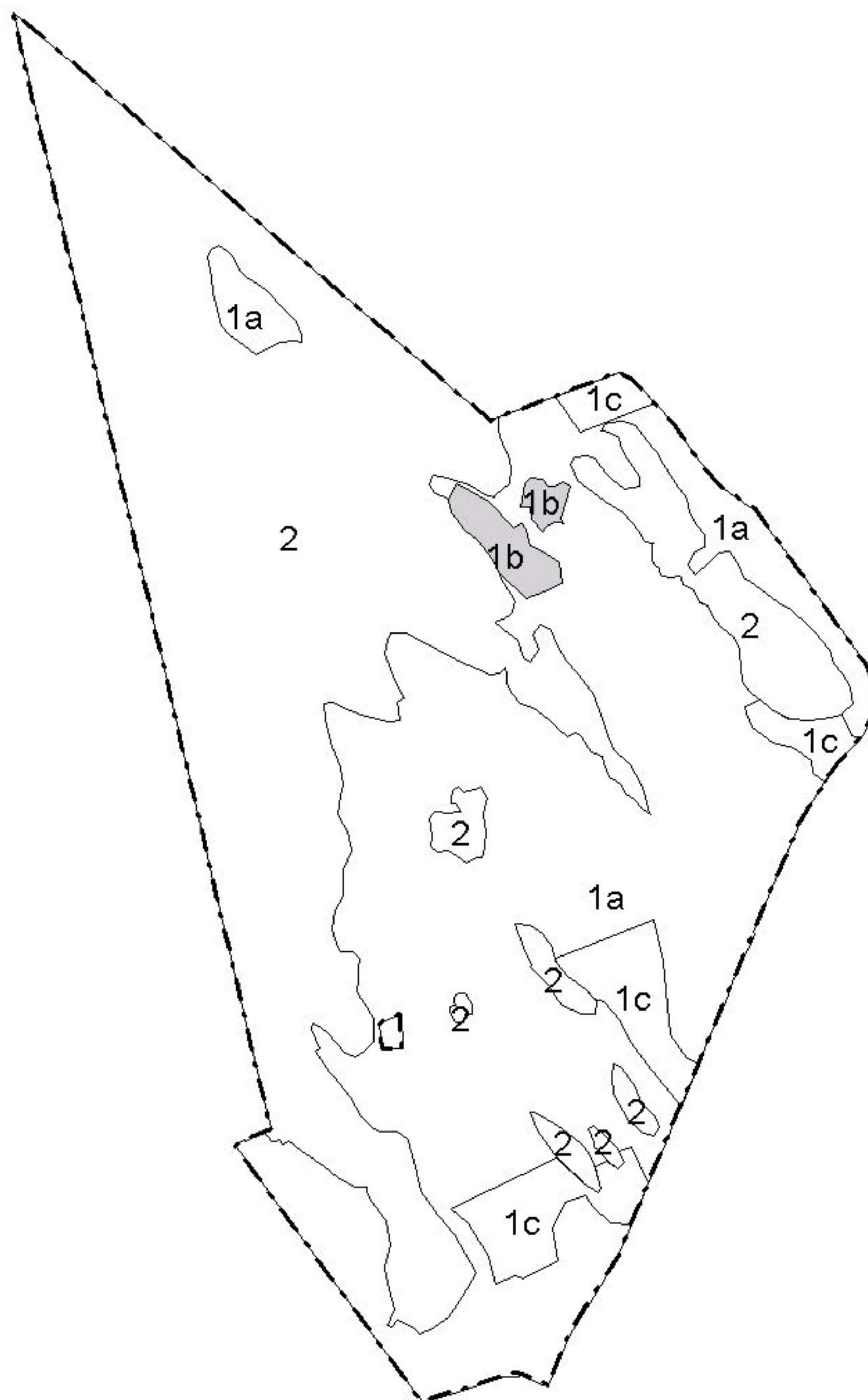
Tillsyn utövas av naturvårdsförvaltaren, som ska besöka reservatet minst en gång per år för att se till att reservatsföreskrifterna efterlevs. Tillsynsbesöken ska dokumenteras i skrift.

11.2 Uppföljning av skötselåtgärder och -mål

I samband med skötselåtgärder ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra långsiktig uppföljning. Vidare ska kostnader för åtgärderna noteras.

11.3 Uppföljning av kvalitetsmål

Kvalitetsmålen är långsiktigt satta men kan följas upp kontinuerligt. Exempel på ett tydligt och lätt mätbart mål är andelen död ved av totalt vedförråd döda och levande träd.

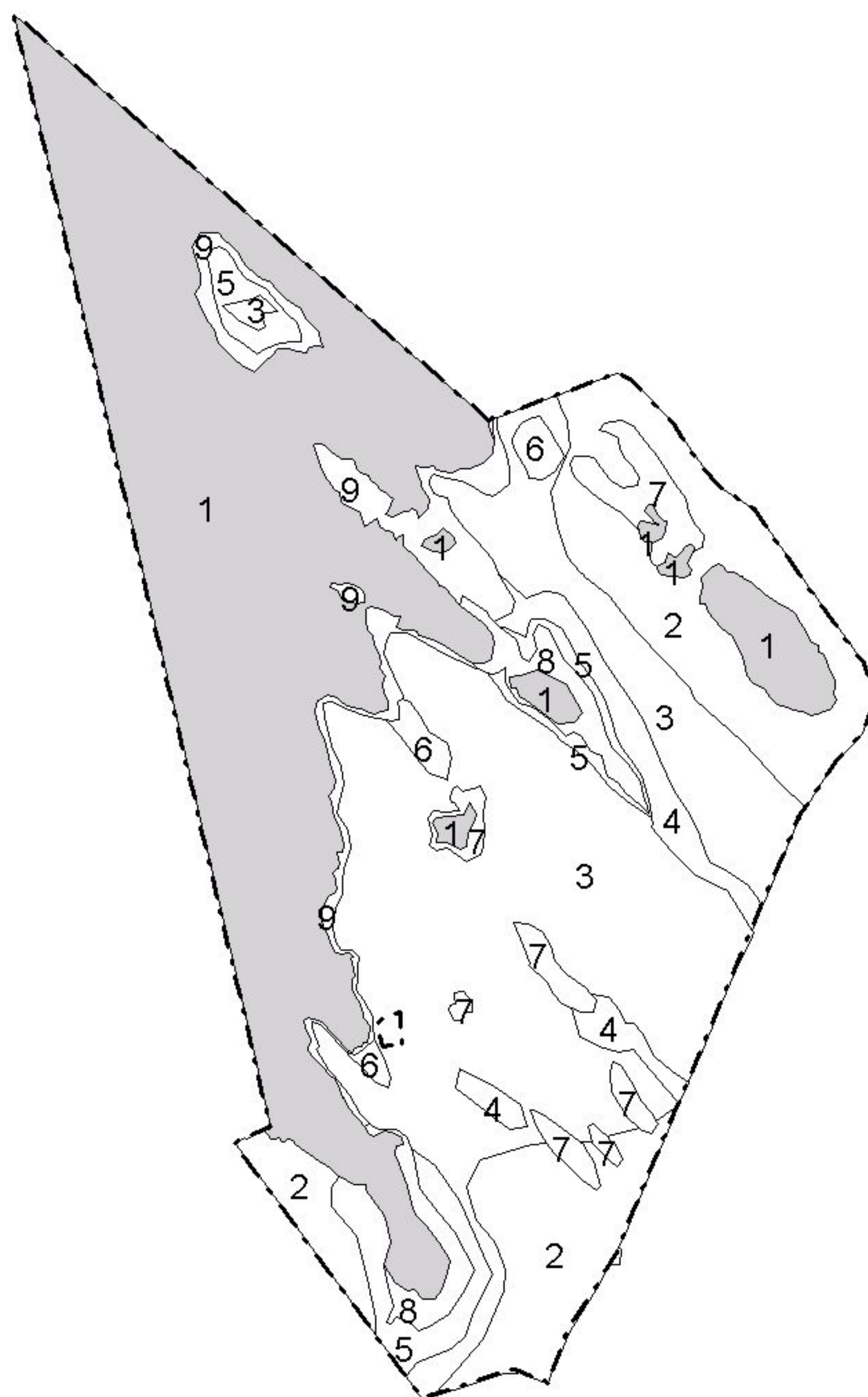
Skala: 1: 20 000

Bilaga 1. Karta över skötselområden, tillhörande Skötselplan för Skallöns naturreservat. Dnr 511-10612-1998

1. Skog med fri utveckling

- a) Skog som lämnas utan åtgärd
- b) Skog som ska restaureras
- c) Skog som är möjlig att restaurera (föreskrivs ej)

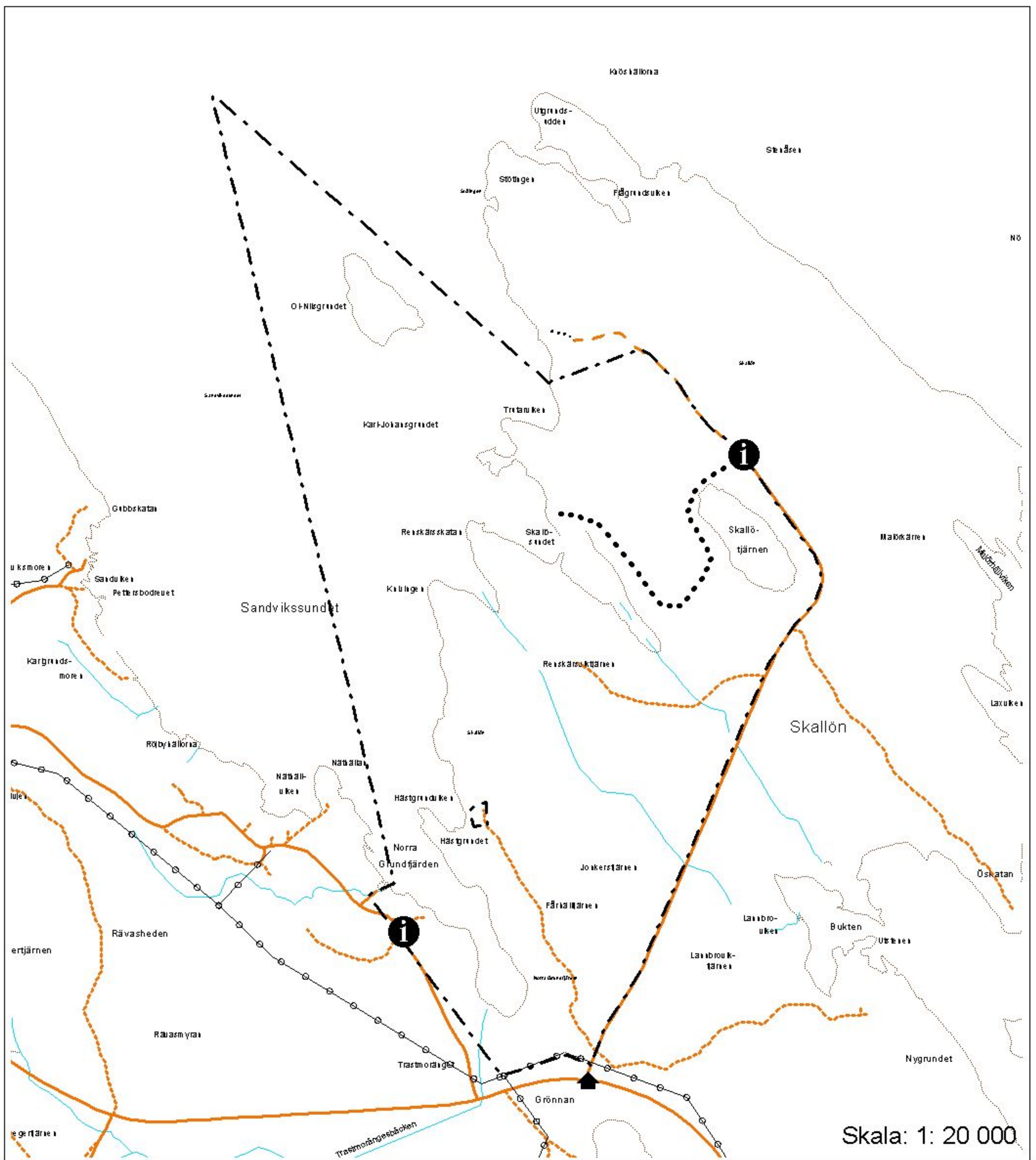
2. Vattenytor, stränder, våtmarker och öar med fri utveckling

Skala: 1: 20 000

Bilaga 2. Karta över vegetationstyper, tillhörande Skötselplan för Skallöns naturreservat. Dnr 511-10612-1998

1. Öppet vatten	6. Sumpalskog av örttyp
2. Tallskog av lingonristyp	7. Kärr av starr-vitmosstyp
3. Granskog av blåbärsristyp	8. Sumpkärr
4. Sumpgranskog av ristyp	9. Havsstrandvegetation
5. Gråalskog	

Bilaga 3. Karta över anläggningar, tillhörande Skötselplan för Skallöns naturreservat. Dnr 511-10612-1998

i Parkeringsplats med plats för informationstavla

▲ Vägvisare

⋯ Rövning av stig